

Pieņemt kritiku

1 Tā lai ikviens uz mums skatās kā uz Kristus kalpiem un Dieva noslēpumu namturiem.

2 No namturiem galvenām kārtām prasa, ka tie būtu uzticami.

3 Bet tā man ir maza lieta, ka jūs mani tiesājat vai kāda cilvēku tiesa; es neesmu arī pats sev tiesnesis.

4 Es gan nekā neapzinos, bet tādēļ vēl neesmu taisnots, mans tiesnesis ir Tas Kungs.

5 Tātad netiesājiet priekšlaikus, tiekāms Tas Kungs atnāks; Tas arī cels gaismā, kas bija apslēpts tumsībā un atklās siržu nodomus, un tad ikvienam būs sava uzslava no Dieva.

1. Kor. 4,1-5

Mīļā draudze!

Reiz dzīvoja kāds rabīns, ko ļaudis cienīja kā Dieva vīru. Nepagāja ne diena, kad viņa durvju priekšā nestāvēja cilvēku pūlis, meklēdami padomu vai dziedināšanu vai svētā vīra svētību. Un katru reizi, kad rabīns runāja, ļaudis bija kā izslāpuši pēc viņa vārdiem.

Tomēr tur, starp klausītājiem, bija arī tāds nepatīkams zellis, kas nekad neizlaida iespēju mācītājam runāt pretī. Tas ievēroja rabīna vājības un dzina jokus par viņa trūkumiem tā, ka rabīna mācekļi sāka uz viņu skatīties kā uz velna iemiesojumu.

Labi, kādā dienā “velns” saslima un nomira. Ikviens uzelpoja no visas sirds. No ārpuses tie izskatījās pieklājīgi nopietni, bet savās sirdīs tie bija priecīgi, ka šis nekaunīgais atkritējs vairs nepārtrauks mācītāja iedvesmojošas runas vai nekritizēs viņa uzvedību.

Tā ļaudis bija pārsteigti, kad tie redzēja mācītāju esam dziļās sērās viņa bērēs. Kad vēlāk viens no mācekļiem viņam jautāja, vai viņš sēro par mirušā vīra likteni mūžībā, tas sacīja, “Nē, nē. Kāpēc lai es sērotu par mūsu draugu, kas tagad ir debesīs? Es par sevi sēroju. Šis vīrs bija mans vienīgais draugs. Šeit man apkārt ir cilvēki, kas mani ciena. Viņš bija vienīgais, kas mani izaicināja. Es baidos, ka bez viņa es vairs neaugšu.” Un sacīdams šos vārdus, mācītājs sāka raudāt.

Mīļā draudze! Šis rabīns patiešām bija personība, jo mācēja pieņemt kritiku un uztvert savu pretinieku kā draugu. Cik bieži negadās, ka mēs tos, kas mums kaut ko aizrāda, tūlīt uzskatām par saviem ienaidniekiem. “Ar šo cilvēku es vairs nerunāšu,” vai vēl ļaunāk “Es darīšu visu, lai šis cilvēks pazustu no mana redzesloka.” To jau daudzi Latvijā ir konstatējuši, ka mēs nespējam mierīgi izrunāt strīdīgus jautājumus. Kritiku es uztveru personīgi, es apvainojos un gribu iznīcināt savu oponentu. Tā diemžēl mēs nekad nenonāksim pie kādas lietas risinājuma. Ja man ir dota atbildība, un es nespēju panest kritiku, tad rezultātā ap mani pulcēsies cilvēki, kas nav patiesi, un es kļūšu iedomīgs, uzpūties un zaudēšu kontaktu ar realitāti...

Ja Adventa laiks ir sagatavošanās laiks, lai sagaidītu Kristu, tad mēs gatavojamies arī tam brīdim, kad sastapsim savu vislielāko kritiķi, kas mūs pazīst caur un caur, un kas pieņems spriedumu par mūsu likteni mūžībā. Mums visiem būs jāstāv Kristus priekšā. Viņš būs mūsu tiesnesis. Tas ir Viņš, Kristus, kas pats tika apmelots, nepatiesi apsūdzēts, nodots, būdams Dieva dēls notiesāts kā pēdējais noziedznieks. Viņa priekšā mums būs jāstāv, jo Viņš pazīst cilvēku sirdis, un Viņš ir tas, kas palika uzticams savam aicinājumam. Tā kā Jēzus saka Jāņa evaņģēlijā: **“Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība. Neviens netiek pie Tēva, ka vien caur Mani.”**

Tas ir ļoti interesanti, ka pašam Jēzum bija tik daudz jācieš nepatiesu apvainojumu dēļ, un arī Viņa visuzticamākie sekotājiem savas dzīves laikā bija jāiztur daudz pazemojumu. Pieminekļus jau parasti ceļ tikai pēc nāves. Arī apustulis Pāvils šeit nebija izņēmums. Lai gan viņš ar visu savu sirdi un dvēseli liecināja par Kristu un sludināja evaņģēliju, kur vien iespējams, viņam tomēr iznāca daudz ciest un izturēt pārmetumus ne tikai no saviem ienaidniekiem, bet arī no saviem ticības brāļiem. Pāvils nebija izcils sludinātājs, neizskatījās kā popzvaigzne, viņš neuzstādīja nekādus dziedināšanas rekordus. Bez tam viņš pagātnē bija viens no dedzīgākiem kristiešu vajātājiem, un arī tagad visur, kur vien uzradās, ātri vien tika izraisīti strīdi un nesaskaņas. Iemeslu, lai viņam piesietos, varēja atrast cik uziet.

Šodienas vārdi no viņa 1. vēstules korintiešiem ir labs piemērs tam, kā Pāvils uz šiem pārmetumiem reaģē. Pirmā lieta, ko Pāvils saka, ir, kā viņš vēlētos, lai uz viņu skatās. Mums jau arī ir katram savs priekšstats par sevi un bieži mēs sevi identificējam ar savu lomu, ar to, ko citi sagaida no manis. Piemēram, ja esmu priekšnieks, tad pārējiem ir jāklausa manus norādījumus. Tomēr Pāvils neizceļ savu pārākumu, viņš nesaka, es taču esmu apustulis, arhibīskaps vai pāvests. Viņš vēlas, lai viņu uztvertu kā Kristus kalpu, kā Dieva noslēpumu namsaimnieku.

Tātad Pāvila atskaites punkts ir Kristus. Lai caur Pāvila darbību mēs ieraugām viņa Kungu, Jēzu Kristu. Dievs ir uzticējies Viņam savu mantu, savus noslēpumus. Un Pāvils ir šīs mantas pārvaldnieks, grieķu valodā ekonoms. Kas tā ir par mantu, kas tie ir par noslēpumiem? Pāvils šeit runā par Kristu, ka tie, kas Viņam uzticas, ierauga Viņā Dieva žēlastību, Dieva klātbūtni savā tumsā, Viņa līdzdalību savās ciešanās, piedošanu un pestīšanu. Jēzus, Savas dzīves laikā, liecināja par Dieva valstību, Viņš ar Saviem vārdiem un darbiem mācīja cilvēkiem saskatīt Dieva klātbūtni savās attiecībās, savās sirdīs, ticībā un žēlsirdībā. Pie krusta Viņš mira pilnīgi viens, un neviens vairs Viņā neatpazīna Dievu. Tikai pēc Viņa augšāmcelšanās Jēzus mācekļiem acis un sirdis atvērās, un viņi sāka kaut ko saprast no tā, ko Dievs caur Jēzu tiem bija devis. Apliecināt šo spēku, kas bija parādījies Kristū, tas ir Viņa sekotāju uzdevums, tāpēc Baznīca pastāv. Bet šī liecība tiek dota paradoksālā veidā. Tā kā Jēzum bija jācieš, arī Viņa liecinieki caur sāpēm un grūtībām norāda uz Dieva spēku. Tā kā Pāvils atkārto Kristus vārdus: **“Tev pietiek ar Manu žēlastību; jo Mans spēks nespēkā varens parādās.”** Citādi Kristus vietā mēs, cilvēki, liekam savus panākumus, savu varu, savas intereses, un tā rezultātā tiek pielūgti elki...

Pāvils saka, ka var izvērtēt, vai otrs seko Kristum, ja skatās, vai viņš personīgi uzticas Viņam, - vai kāds vispirms meklē savas intereses, vai tiešām grib kalpot. No otras puses mēs, cilvēki, dažkārt labi mākam arī spēlēt teātri, kad izrādās, ka neesam spējuši atšifrēt zagli, pedofilu, meli u.tml. Likās - tik jauks cilvēks, bet patiesība izrādījās pavisam cita. Pāvils saka, ka nepatiesie pārmetumi viņam neko daudz nenozīmē. Lai gan saka, ka no sevis neko neapzinās, arī paša sirdsapziņa nav pēdējā mēraukla, jo var jau būt, ka sirds dziļumos slēpjas lietas, kuras cilvēki paši nespēj apzināties. Pats galvenais tiesnesis ir Kristus. Viņš būs tas, kas mūs izvērtēs un tiesās. Pāvils ar šo tiesu nebaida, bet saka, ka *“tas arī cels gaismā, kas bija apslēpts tumsībā un atklās siržu nodomus, un tad ikvienam būs sava uzslava no Dieva.”* Varbūt arī mums ir jāmacās, uz otra rīcību neskatīties tūlīt ar

aizdomām, pat tad, kad tas mūs kritizē.

Kritika var mūs vedināt uz pārdomām par sevi, parādīt lietas no cita skata punkta. To nevajag sajaukt ar tiesu, ar to, ka gatavojam spriedumu par otru. Tas nav mūsu uzdevums, un to arī neviens cits nav tiesīgs darīt. Tieši tāpēc mums ir dāvināta brīvība Kristū, kas ir atdevis pats sevi, lai mēs varētu dzīvot Viņa mīlestībā.

Āmen.

Mācītājs Mārtiņš Urdze